

عنوان مقاله:

بررسی نقش شیوه های بلاغی اقناع در ایجاد تعلیق در خسرو و شیرین نظامی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 28، شماره 89 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سیدمرتضی میرهاشمی - Kharazmi University

عفت نقابی - Kharazmi University

فاطمه قارلقی - Kharazmi University

خلاصه مقاله:

منظومه خسرو و شیرین نظامی گنجوی برجسته ترین اثر از نوع داستان های غنایی و بزمی در ادب فارسی است که مخاطبان بسیاری را مجذوب خود کرده است. اگرچه درباره ساختار روایت های این منظومه پیش از این مقالاتی منتشر شده، در زمینه استفاده از شگردهای بلاغی برای اقناع مخاطب و در نتیجه ایجاد تعلیق در این اثر داستانی تحقیق خاصی انجام نشده است؛ ازاین رو، در بحث حاضر، نخست به تعریف اقناع در علوم مختلف و نقش آن در تاریخ فلسفه و بلاغت پرداخته می شود و سپس، با نگاهی گذرا به تعریف تعلیق، روشن می شود که چگونه شگردهای بلاغی می تواند در خدمت تعلیق داستانی قرار گیرد. شایان ذکر است که تعلیق ها در داستان خسرو و شیرین تا اندازه زیادی حاصل بهره گیری شاعر از شیوه های بلاغی ای است که برای اقناع مخاطب به کار رفته است. این تعلیق، که سبب هجران و دوری عاشق و معشوق در فواصل مختلف داستان می شود و ازطرفی هم سبب پدیدآمدن انتظار در خواننده می شود، در برش های گوناگون داستانی به چشم می خورد. در این مجال، از دو علم معانی و بیان برای بررسی نقش اقناع در ایجاد تعلیق استفاده شده است. از شگردهای علم معانی، اغراض ثانوی کلام یعنی تشویق و ترغیب، تحذیر و هشدار، تکریم و تعظیم و به ویژه سرزنش و هشدار، و از شگردهای بیانی، اغراض تشبیه، استعاره، و تمثیل، نقش موثرتری در اقناع مخاطب و ایجاد تعلیق ایفا کرده اند.

کلمات کلیدی:

Nezami Ganjavi, Khosrow and Shirin, Rhetoric, Semantics and Eloquence, Persuasion, Fictional Suspense
نظامی گنجوی، خسرو و شیرین، بلاغت، معانی و بیان، اقناع، تعلیق داستانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230014>

